Anul II — Orăștie, Sâmbătă, 16/28 Martie 1896 — Nr. 12

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:
Pe 1 an 3 fl.; pe ½ an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 4 fl. la an.
Manuscripte nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:
Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA
Institutului tipografic „Minerva" în Orăștie.

INSERȚIUNILE:
Un șir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară 4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sûnt a se trimite la adresa: „Minerva" institut tipografic în Orăștie (Szászváros).

„Comitetul convocător, are se elaboreze încă înainte de întrunirea proximă a congresului, un Memorand, care în numele popoarelor representate prin această alianță, se expună pe deplin situațiunea, cu scopul de a fi presentat Maestății Sale Imperiale și Regale!"

(Punct 21 al hotărîrilor congresului naționalităților).

„Și aici amintim faptul de epocală însemnătate: congresul naționalităților. Prin faptul acesta de mare moment, s'a încheiat într'un mod nedesligat alianța între naționalitățile asuprite.

Noi ne exprimăm adesiunea la toate hotărîrile acestui congres!"

(Declarația membrilor comitetului, la eliberare. Vezi „Tribuna" nr. 205—1805, interwiew-ul.)

„Cu toții trebue se nisuim într'acolo, ca limpezind situațiunea, pacea și buna-înțelegere se-'și reiee imperiul seu în sinul partidului nostru, ca se putem face ceea-ce interesul nostru suprem pretinde: o manifestație deamnă a poporului nostru în fața Milleniului ungaresc!"

(„Tribuna" nr. 19 din estan).

„În ferberea și frămêntarea care ne-a preocupat în decursul crisei ivite, am lăsat neîngrijite cele mai de frunte lucrări care ni-le reclamă cu cea mai mare urgență timpul înaintat, în privința continuării acțiunei politice, care ni-se impune atât prin legătura ce am făcut'o cu naționalitățile, cât și prin apropierea serbărilor millenare"

(Dl Dr. Rațiu în scrisoarea d-sale dela 26 Febr. a. c adresată colegilor sei din comitet. Vezi „Revista Orăștiei" nr. 7 a. c.)

Dela Congregație.

— 12|24 Martie 1896. —

Înainte de ameazi.

Marți, în sĕptĕmâna asta, s'a ținut congregația de primăvară a comitatului nostru. A fost foarte slab cercetată și de Români și de Unguri. Ședința s'a deschis fiind de față abia 45 de membri, și anume vre-o 30 Unguri și Sași din 400 ce sûnt, și vre-o 15 Români din 130! Mai târziu numĕrul a mai crescut, dar' n'a atins nici cifra de 70, din 516 membri.

De unde?

Dându-se seamă despre ordinațiunile ministeriale, cea dintâiu era, prin care ministrul de comerciu încuviințează hotărîrea congregației de-a da un ajutor de 25.000 fl. la ridicarea drumului de fer ce se plănuește a se face dela *Hălmagiu* la *Brad*. În legătură cu asta, dl *Fr. Hossu Longin* cere ca sĕ se dee adunării seamă, că *de unde* se vor mai da și banii acestia? Pe ce cale se va face seamă de ei, căci până acum, în timpul din urmă numai, congregația noastră a votat sume grozave ca ajutoare pentru linii de fer, ce sĕ se întindă și pe hotarul comitatului nostru, apoi pentru trecerea unor drumuri de-ale comitatului în seama statului, de tot numai pentru drumuri și căi ferate, *comitatul e băgat în o datorie de vre-o* ***500.000 fl.!*** De unde vom mai da?

'I-se rĕspunde, că tocmai se însărcinează comisiile chemate, ca până la adunarea viitoare, unde se vor stabili cheltuelile anului viitor, sĕ facă cercetări și sĕ vie cu lămuriri de unde s'ar putea împlini această sumă.

Peste celelalte ordinațiuni ministeriale (6) se trece repede, luându-se la cunoștință.

Cheltuielile cu administrația.

Fiind la rênd darea de seamă despre trebile din lăuntru ale comitatului, la locul întâiu se dă seamă despre *venitele și cheltuielile* anului trecut, avute cu administrația, cu plătirea slujbașilor comitatului și cu cheltuielile slujbelor lor. Din socotelile întregi, amĕnunțite, reese că s'a cheltuit pe scopuri administrative: *104 mii și jumĕtate,* florini, și venitele au fost tot atâta, mai mari cu 55 fl.

Ședința de milleniu.

Comisia permanentă a comitatului aduce nainte propunerea fișpanului, de-a se ținea la 11 Maiu o adunare sĕrbătorească a congregației, ca ședință de milleniu, și planul ce fișpanul 'l-a pregătit despre acea ședință. Comisia propune sĕ se primească propunerea fișpanului cu planul făcut.

Membri unguri strigă: »se primește«, »se primește«! și vĕzênd că un membru român se ridică sĕ vorbească, nu vreau sĕ mai înceteze cu »se primește!«. Au tăcut dela o vreme, și dl *Fr. Hossu Longin* ia cuvêntul, românește, zicênd:

Față de propunerea comisiei, am sĕ însĕmn, că după §-ul 57 din art. 21 de lege din 1886, unde se înșiră drepturile și datorințele unui fișpan, *fișpanul n'are drept se facă în congregație nici o propunere!* El e numai om de încredere al guvernului, avênd sĕ conducă adunările și sĕ le supraveghieze, dar' se facă propuneri aici, nu!

Dar' și de altfel propunerea făcută nu o pot primi! E a 3-a ori a 4-a oară, că comisia permanentă ne vine cu propuneri privitor la »milleniu«, ca-și-cum comitatul Hunedoarei și cârmuitorii lui, n'ar avea alte lucruri mai mari și mai bune de făcut, decât sĕ-'și bată capul cu asta! Comisia cunoaște din adunările de mai nainte părerea Românilor față de milleniu Toți d-voastră înțelegeți și știți ce ținem noi despre milleniu, pentru aceea, față de propunerea comisiei, ce ne recomandă pe a fișpanului, fac următoarea contra-propunere:

Avênd în vedere, că așa numitele »sĕrbări millenare« ce se vor ținea anul acesta la Budapesta, nu le putem socoti de sĕrbări de țeară, ca isvorînd din dorința și însuflețirea adevĕrată a poporelor ce alcătuesc acest stat totdeuna poliglot — că partea covîrșitor mai mare a acestui comitat o formează *Românii, cari n'au nici un cuvênt ca sĕ iee parte la sĕrbările millenare, — că nici chiar Maghiarii de aici și din alte părți ale terii nu se însuflețesc toți de aceste sĕrbări,* — avênd, mai departe în vedere, că e fapt afară de toată îndoeala, că sĕrbările millenare *nu sûnt decât înscenări maghiare,* de cari noi Românii pentru foarte multe cuvinte nu ne putem însufleți, — că ședința sĕrbătorească ce se plănuește, pe noi Românii nu ne încălzește cu desĕvîrșire deloc, — că dimpotrivă o privim și o socotim ca o formală *demonstrație* în contra simțului național al părții celei mai mari a comitatului, – congregația se iee dela ordinea zilei propunerea comisiei permanente. Totodată declar, că la cas că s'ar primi propunerea comisiei permanente, și s'ar ținea ședința sĕrbătorească, eu și, cred, și ceialalți membri români, voiu sta departe de acea ședință.

Românii coper propunerea cu repețite strigări de: *»trăiască!«,* Ungurii aprinși de această »cutezanță«, strigă, lărmuesc, unul mai voinicos sbiară: *»Abzug!«* toți se uită, care a fost necălitul, dar' el n'are curagiu sĕ repeteze vorba. În urmă, după multe sunări de clopoțel din partea președintelui, se face liniște.

Dl *vicișpan,* Hollaki Artur, încearcă sĕ rĕsfrângă cuvintele d-lui Hossu. Milleniul este, zice d-sa, sĕrbarea întemeierii și susținerii *statului* de 1000 de ani, și ca atare toți cetățenii ar trebui sĕ iee parte la bucuria asta. Sĕrbările nu-'s demonstrații contra naționalităților, etc.

Dl *Fișpan* rĕspunde și el, că are drept în felul de față sĕ vie cu propunere, căci n'a făcut-o ca »fișpan«, ci ca președinte al comisiei arangiatoare a sĕrbării. (Așa? dar' în învitarea la ședință de ce stă că: *„Főispán ur* javaslatának előterjesztése«, și nimic mai mult? *Red. „Rev. Orăst.")*

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI"

Unchiul Francesco.

Novelă de Villamaria.

Trad. de *Letiția E. Roșca.*

(Urmare și fine).

Trei zile trecuseră, de când au fost la Metropolitul, și tocmai la același cias cară se deschise poarta dela casa unde locuia Anunțiata și earăși eșî pe străzile cele întunecate servitoarea cea bĕtrână însoțită de fata cea tinără. Fără de a schimba vre-un cuvênt una cu alta, păsiau repede înainte tot pe aceeași cale.

»Pentru-ce te grăbești așa tare de astădată, Antonie?« întrebă fata cea tinără cam fricoasă.

»Pentru-că dl Metropolit a poruncit așa!« rĕspunse Antonia.

»Și pentru-ce a trebuit sĕ-'mi îmbrac haina de mĕtasă, care 'mi-a spus mama, că s'o îmbracântâiu la Sf. Ioan!«

»Dl Metropolit a poruncit așa!« fu rĕspunsul Antoniei.

»A, du-te, Antonio, nu fi așa tainică!« se rugă Anunțiata lingușindu-se. »Spune ce duci' în cutia aceea mare?«

»Ce-a poruncit dl Metropolit«! sună earăși vocea Antoniei, înăbușită de rîs. »Dar', inimioara mea, nu-'ți fie frică! Porunca cea din urmă a dlui Metropolit este: grăbește, și fă; de aceea nu mai întreba, ci vină sĕ mergem mai repede«.

Ele o luară și mai iute. Când ajunseră eară la columna aceea, unde odinioară stătea figura iubitului ei, o privi cu dor, dar' de astă-dată nu se răzima nimenea de ea.

Ele se opriră acuma înaintea bisericii învăluite în întunerec.

Antonia luă iute pe fată de mână și o duse până la o ușe lăturalnică a bisericii.

Ea bătu în ușe și îndată fu deschisă de prin lăuntru, și preotul Anselmo, secretarul Metropolitului, stătea înaintea lor îmbrăcat în sfită, și el conduse pe amêndouĕ femeile în capelă.

Inima Anunțiatei bătea într'o frică nespusă și se ținea strîns de brațul Antoniei. Se deschise ușa altarului, și deși se aflau într'un loc sfânt, se auzì un țipet de bucurie ce venia de pe buzele Anunțiatei. La altarul luminat sĕrbătorește, sta Unchiul Francesco în hainele sfinte, și înaintea lui, — dar' nu, nu; trebue că este un vis fericit! ori totuși e Arnold al ei îmbrăcat în haine sĕrbătorești? Ea se desfăcu iute de Antonia și fugi spre scumpul ei, care o așteptă fără de a zice un cuvênt, dar' ochii lui luciau de fericire nespusă!

»Arnold! Arnold! D-zeule, ce însemnează aceasta?«

»Indată vei afla! îi rĕspunse el șoptind, apucându-o de mână spre a o duce înaintea altarului.

Anunțiata simți ca în vis, că-'i pune cineva ceva alb și moale pe cap, și fără voe ridică mânile și simți pe cap florile de mirt și voalul. Ea se uită în giurul ei ca în vis, înaintea ei la altar sta unchiul ei cu cartea cea sfântă în mâni; la o parte preotul Anselmo spre ajutorul lui, și, se vĕzu ca lângă mult iubitul ei, gătită ca o mireasă, ear' lângă el fratele lui, care venise din Germania spre a fi de față la fericirea lui și a Anunțiatei.

Ea auzì vocea blândă a Metropolitului vorbind de iubire vecinică și nestrămutată, și întrebându-'i că se învoesc se fie împreună la fericire și la nĕcaz? Auzì vorba »da« de pe buzele iubitului ei, și ca un rĕsunet repeți aceeași vorbă și glasul ei! Simți apoi mânile împreunate; mâna Metropolitului le dase binecuvêntarea — și deodată se simți în brațele soțului ei, și încă tot credea că e numai vis, dacă sărutările scumpului ei nu ar fi trezit-o la viață!

»Nu e vis, Arnold?«, îl întrebă ea fricoasă.

»Nu, porumbița mea«, îi zise el zimbind, putem mulțumi unchiului teu celui nobil, că este viață cea mai fericită și nu vis!

El o duse înaintea Metropolitului, care tocmai fu desbrăcat de preotul Anselmo, și care acuma se coborî pe treptele altarului în jos.

»Ești mulțumită cu Unchiul Francesco, Anunțiata?« o întrebă el cu zimbetul lui cel mai fericit.

»O, Unchiule Francesco!«

Era pe-aci sĕ-'i cadă în genunchi, dar' el nu o lăsă și o luă în brațele sale.

»Dar' mama și buna?« întrebă Anunțiata deodată, »ele s'au învoit?«

»Vor trebui sĕ se dedee cu timpul, iubita mea copilă!« liniștește-te, îmi zise Metropolitul, »dar' acuma este deajuns; nu mai avem timp de perdut!« El dădu Antoniei un semn și ea se apropia de Anunțiata luându-'i jos voalul și florile — și o învĕli într'o manta de catifea moale și pe cap îi puse o căciuliță de călĕrorie.

Metropolitul o luă de braț și eșiră din capelă. Inaintea porții stătea o trăsură de călĕtorie.

»D-zeu sĕ te însoțească, iubita mea copilă, fericirea inimii și a vieții mele!« zise Metropolitul, și vocea lui începu sĕ tremure, »dacă vei fi fericită cu bărbatul care 'ți-'l-ai ales tu, și vei trăi bine, în fericirea ta nu-'ți uita de Unchiul tĕu, a cărui inimă se duce cu tine!«

Buzele lui tremurară; nu mai putu zice nimic, își trecu încet mâna peste fața ei acum palidă și frumoasă, și o sărută ca un tată pe ochii ei frumoși, care-'l priviau cu durere. Se desfăcu apoi de ea și se depărtă repede spre locuința sa pustie, urmat de preotul Anselmo.

»Unchiule Francesco!« strigă Anunțiata plină de durere și voi sĕ-'i urmeze, dacă brațele tari ale soțului ei nu ar fi ridicat-o în trăsură... Ușa se închisă, ear' ea căzu în perinele moi ale trăsurii, care porni în trap și eșî afară prin porțile cetății celei vecînice...

Când razele soarelui de dimineață se uitau prin ferestrile trăsurii, ea era departe-departe de patria Anunțiatei, și numai negurile vineții se mai vedeau în partea aceea.

La marginea pădurii se afla un birt singuratic. Profesorul porunci sĕ stee trăsura pentru a lua o cafea; totodată zise niște cuvinte pentru Anunțiata, neînțelese de vizitiu.

In câteva minute ușa trăsurii fu deschisă și Anunțiata dădu un țipet de bucurie: înaintea ei sta Antonia cu o tavă cu cafea în mână!

Dl *Fr. Hossu Longin* rĕspunde: Nu-i adevĕrat, că sĕrbarea asta ar fi a *statului*, ci e numai a *„magyar* nemzet«-ului, a *naţiei ungureşti!* (Strigăte: *„Eláll“,* să înceteze, asta-i vorbire anticonstituţională! Fişpanul sună clopoţelul; face linişte! Dl Hossu urmează): De altfel înţelegem fala d-voastre: vreţi sĕ arătaţi lumii, că uite, ce minune de bine aţi fi stând, ce »înaintaţi« sûnteţi azi, pe lângă ce eraţi când aţi venit aici din Asia în hoarde! Dar' apoi nu înţelegem, ca d-voastră sĕ faceţi sĕrbări, *nu din punga d-voastre, ci dintr'a noastră!* (Zbierete: *„Oho! Oho!“)* Pe noi asta ne doare! Ce se arată la milleniu e o curată *„panoramă“,* dar' nu un chip al stărilor de fapt din ţeară! Nainte cu 50 de ani era ţeranul iobag, rĕu tratat şi nedreptăţit şi atunci, şi totuşi stătea mai bine ca acum! Atunci avea în curte o pĕreche şi două de boi, azi, în loc sĕ-'i fie mai bine, *'l-aţi sĕrăcit, aţi stors tot dela el, de v'aţi făcut palate şi ticnă voue în oraşe! El e azi de-o sută de ori mai sĕrac ca chiar în vremea iobăgiei, şi d-voastră faceţi paradă cu milleniul!*

»Îmi susţin contra-propunera!«

Cuvintele dlui Hossu, au rĕscolit o adevĕrată furtună, din partea Ungurilor, cari ferbeau de mânie, şi făceau zgomot.

Pusă la vot, propunerea comisiei a fost, firește, primită, și fiind timpul înaintat, cu asta s'a și încheiat ședința nainte de ameazi.

Despre cea de după ameazi, în care au vorbit și d-nii I. *Simionaș, August. A. Nicoară* etc. apărând treburi ce priviau poporul nostru, scriem în numĕrul viitor.

În temniță. Dl *Patriciu Barbu,* advocat, membru în comitetul național, unul dintre cei 7 subscriitori ai »Manifestului«, osândit pentru subscrierea aceluia la 15 zile temniță, a întrat, la sfîrșitul sĕptĕmânii trecute, în temnița din Reghin, pentru a-'și împlini pedeapsa! Insĕmnăm că dl Barbu, a recurat la vicișpan contra osândei, și fiind-că vicișpanul 'i-a respins recursul, la ministru, unde mai avea drept ca la a treia instanță, *n'a voit sĕ mai recureze!*

*

Românii nu vin! E știut că estan congresul de pace, ținut anul trecut la Bruxella, se va ținea la Budapesta, luând parte la el deputați din toate dietele țĕrilor din Europa. Membrii români, din România, în o sfătuire ținută sĕptĕmâna trecută, au hotărît, *că ei nu vor lua parte de astă-dată* la sfătuirile congresului, pentru-că sĕ țină în capitala unei țeri unde numai pace nu e și numai de pace nu se poate vorbì!

Ședința în care s'a luat această hotărîre cinstită, a fost condusă de dl V. A. Urechiă, președintele Ligei.

De-ale „Tribunei“.

Dl Eugen Brote.

Îndată după desvĕlirile d-lui *Aurel C. Popovici*, noi ne-am arătat rĕcirea și înstrăinarea noastră de cătră dl Eugen Brote, care umblă cu gândul de-a schimba așa pe d'antregul politica noastră, aflată de bună pân'acum de poporul întreg. Am spus anume că: »mulți dintre cei-ce legau frumoase nădejdi de dl Brote, în credința urmării mai departe cu aceeași înverșunare și stăruință a luptei, se simt desamăgiți!...« *(și între aceștia eram și noi).*

Asta în nr. 10. In numĕrul trecut, 11. al *„Revistei“* am publicat scrisoarea ce ne-a trimis'o dl Brote, însĕmnând din capul locului că *rĕmâne autorului ei toată respunderea pentru dĕnsa!* Asta pentru ori-ce om ce nu-'i scrintit, înseamnă că îi dai loc, cum dai chiar și la un potrivnic ori dușman, fără ca asta sĕ fie a sĕ înțelege că cele zise acolo conglăsuesc cu vederile tale. Pentru »Tribuna« însĕ atât a însĕmnat. Ea zice că prin publicare am voit sĕ-'l »spălăm« pe dl Brote. Noi de fapt am publicat'o, ca sĕ-'i dăm prilegiu sĕ mărturisească însuși *că a avut și are gânduri de schimbare în politica noastră,* căci ce alta va sĕ zică următoarea parte din acea scrisoare: »Această tradare are particularitatea *a* nu *se întemeia* pe nici un fapt, ci numai *pe discusiuni și conversațiuni petrecute în cercuri intime!“* Având această *recunoaștere* a însuși d-lui Brote, și dorind noi a rĕmânea credincioși ținutei noastre *neînduplecate* și neatîrnătoare, neslugarnice, de pân' acì, cetitorii nostri ne vor înțelege, și vor afla că nu e o ușurătate, o întoarcere în urma ori-cărui vêntuleț, ci un lucru firesc, *întoarcerea noastră de cătră dl Brote* și nefacerea mai departe a socotelei cu dênsul la un loc.

Un cuvênt cuminte.

Dl Aurel C. Popovici, încheiând cu desvĕlirile, își sfîrșește articolul din numĕrul de Dumineca trecută a »Tribunei«, cu un apel cătră toți oamenii de bună credință, care *întocmai ca și el* au crezut în cinstea politicei d-lui Brote, cari întocmai ca și el au crezut că împreună cu ei (Brote și soții) am putea duce lupta cu mai multă isbândă, — sĕ se ferească pe viitor de ei.

Acesta e un cuvênt frumos. Indeamnă pe oamenii de bună credință sĕ fie cu luare aminte la ce mai fac. »Tribuna« însĕ n'a înțeles acest cuvênt! Ni-o dovedesc cele următoare.

Dl Mangra batjocurit.

În loc ca acum sĕ fie plină de tact, sĕ nu mai supere, ci sĕ îmbune pe mulții luptători credincioși risipiți, și sĕ-'i adune ear' la un loc, *„Tribuna“* o ia pe mai groase batjocuri. Intre altele reproduce la adresa d-lui V. Mangra, după desvĕliri, un »viț« necălit, murdar chiar, din »Vulturul«, înfățișându-'l, ne vine așa de greu s'o spunem, ca pe un beţiv!..

Și cine e Mangra?

E președintele subcomitetului național, ce a lucrat cât comitetul fusese în temniță, și sub lucrarea căruia s'a împlinit cel mai mândru rod al politicei noastre, *alianța națională!* Pe acesta organul partidului îl batjocurește astăzi în așa chip!

Dl Dr. Lucaciu ocărît.

În urma neașteptatelor desvĕliri despre dl Brote, dl Dr. V. Lucaciu, a trimis *„Tribunei“* o scrisoare foarte frumoasă și hotărîtă, în care între altele declară:

„Credeul meu politic e programul național dela 1881. Spiritul și direcțiunea lucrării mele politice, sûnt resoluțiile conferențelor naționale și enunciațiunile politice ale comitetului național! Ținuta mea în sinul comitetului național a fost și este determinată tot numai de aceste sentimente! Zile de adâncă durere au fost pentru mine timpul acesta (al »crisei«, al neînțelegerilor), în care m'am vĕzut osândit la nelucrare. O serie de acțiuni *mari* politice pretinde dela noi conștiența națională, *si acum ca nici-odată putem se lucrăm cu speranță în isbândă!* Nu e bine sĕ se dee uitării, *că eu tot acela sunt, care eram atunci* (în vremea pregătirilor pentru procesul Memorandului), cu adausul, *că azi sunt mai hotărît pentru urmarea luptei* de resistență și independență națională!

»Eu nu cred, că e interes național, ca cineva sĕ fie lăsat în nedumerire, și sĕ fie dus în eroare, sĕ judece: eată, părintele Lucaciu a părăsit terenul, eată, a abandonat lupta națională etc., când se știe chiar contrarul, că adecă *eu pretind o lucrare mai energică, cuceritoare de minți și de inimi,* însufleţitoare, și ca toți pașii nostri *sĕ întrecă așteptarea de obște,* nu sĕ rĕmână mai jos de dorința legitimă a națiunii.

„Idea politică a d-lui Eugen Brote, presentată de dl Aurel C. Popovici, *'mi-a săgetat inima, ca un fulger din senin.* Deșteptat din prima consternațiune, *mai tare mĕ simțesc în convingerile mele naționale, și condamn acea direcțiune, imposibilă, absurdă.*

„A sosit timpul, ca comitetul național prin un cuvênt oportun, potrivit, *de toți așteptat,* sĕ lămurească situațiunea *și cu puteri unite sĕ mergem înainte,* cu onestitate și sinceritate, cari sûnt garanțele isbândei, ce nu poate sĕ fie departe.

„D-zeu cu noi și cu sfânta noastră causă“.

Șișești, 15/III. 1896.

Dr. V. Lucaciu,
parochul Șișeștilor, secretar gen. al com. național.

După această frumoasă declarație a iubitului de toți Dr. V. Lucaciu, toți se așteptau ca »Tribuna« sĕ-'și arate bucuria, căci e un fel de întindere a dreptei de pace, și sĕ-'l îmbrățișeze pe acest *leu* al comitetului național, — dar' nu! »Tribuna« în același numĕr îl ia peste picior de două-ori, ear' în cel următor scrie un articol lung, în care-'i zice: lungă scrisoare ne-ai trimis, părinte, dar' puține ne spui în ea! (E puțin pentru »Tribuna« declarația, că dorește o lucrare politică *și mai avêntată,* care sĕ întrecă chiar ori-ce așteptare a publicului, că acum e timpul mai potrivit ca ori-când spre asta! Asta e »puțin« pentru ea!) Și-'i cere neînduplecatului luptător, sĕ se plece în genunchi naintea ei, a »Tribunei«, și sĕ declare în fața lumii, că a pĕcătuit, sĕ-'și ceară iertare dela dăianica ei redacție! Ori-ce părери aveam, dar' atât de rĕi și nechibzuiți nu-'i credeam pân'acum pe acești oameni!

Aderență dlui Lucaciu.

În urma scrisorii sale, din *Băița* s'a trimis următoarea telegramă, Luni în sĕptĕmâna asta:

„Tribunei“ în Sibiiu.

Pentru Părintele Lucaciu.

»Salutăm cu bucurie păşirea-'ți bărbătească întru lămurirea situației. Incă odată ai dat dovadă nerĕsturnată, că ești vrednic de toată iubirea și întreg devotamentul poporului nostru. Bănuelile nedrepte se risipesc ca ceața dinaintea soarelui!

S. Băcilă (preot în Ormindea), *G. Drăgan* (preot, Băița), *N. Pĕcurariu* (propr., Sĕliște), *N. Pop* (capelan, Ormindea), *N. Roman* (Luncoiu), *P. Radu.*

Telegrama aceasta însĕ »Tribuna«, de ce, de ce nu, — n'a publicat-o!

„Când și ce?“

Noi am scris articolul din fruntea numĕrului trecut, aducênd aminte celor chemați de făgăduințele și datorințele ce au a lucra acum în fața milleniului, *și ne-am îmbiat sĕ le dăm cu dragă inimă ajutor și noi.* »Tribuna« drept rĕspuns ni-a tras o batjocură simzianică, și a isbit crunt în noi, cât sĕ ne treacă pofta de lucrare și de a ne mai îmbia sĕ le dăm ajutor! Și asta de loc după cuvintele frumoase ale lui Popovici citate mai sus!

„Trădători“.

Mai mult! Noi dela *„Revista Orăștiei“* am fost puși de-a dreptul în șirul *„trădătorilor de neam“,* de cătră »Tribuna« din Dumineca trecută.

Supĕrată pentru articolul nostru *„Când și ce?“* după-ce ne trage o batjocură de copil rĕu și nebun, zice că ar recunoaște ori-cui dreptul sĕ-'i pună astfel de întrebări, »dar *„Revistei Orăștiei“, acestei slugitoare a trădătorilor,* nu!..« Noi: »slugitori ai trădătorilor«, prin urmare »trădători« și noi! Sĕ vedem dar' cui am slugit, ca sĕ știm cine sûnt »trădătorii«, alăturea cu noi.

A isbucnit vestita crisă. Membrii comitetului s'au sfășiat după ședința din 11 Ian. în două. Pe o parte dl *Dr. Rațiu* cu 4 inși, pe alta dl Dr. *V. Lucaciu* cu 5 inși (11 fuseseră în ședință.) S'au petrecut în acea ședință lucruri, cari, privite chiar și numai ele, trebuiau sĕ-'ți facă griji față de Dr. Rațiu. Acele lucruri au fost descrise (vezi »Rev. Or.« nr. 2.) și subscrise de:

Dr. V. Lucaciu, Nicolae Cristea, Dr. D. P. Barcianu, Demetriu Comșa, Dr. V. Fodor și Dr. Gavril Tripon.

Eată cei dintâi, cărora noi li-am dat în nr. 2 al »Revistei«, din estan, voe sĕ-'și spună, în crisă, cuvêntul, și la cari ne-am alăturat apoi, și cu cari sûntem și în ziua de azi. In nr. 3 am publicat declarația altui rênd de bărbați cinstiți și vrednici de încrederea tuturor, cari și dênșii se declarau pe partea celor numiți, anume d-nii:

Aurel Suciu, Mihaiu Veliciu, Dr. St. C. Pop, Dr. Hosan, Vasile Papp, Dr. N. Oncu, Dr. G. Popovici, Dr. Trailescu și Vasile Mangra — dela Arad.

Pe partea acestora erau apoi și cei trei bucureșteni, membri în comitetul național:

Eugen Brote, Septimiu Albini și însuși domnul *Aurel C. Popovici!*

Și cu aceștia, firește, și redactorii isgoniți dela »Tribuna«, d-nii *George Bogdan-Duică, Russu Șirianu, T. L. Albini,* — afară de marele numĕr de amici buni de pe la Brașov, Caransebeș, Sibiiu, Munții-Apuseni, Zarand și de pretutindenea.

»Antonio, iubita mea Antonie! cum ai ajuns tu aici?« strigă Anunțiata plinăde bucurie.

»Ei, drăguța mea«, zise Antonia, »ai crezut tu că eu voiu sta acasă, ca sĕ aud molitvele doamnei, pe care toți sfinții sĕ o ... miluească! Dacă află despre fuga ta sĕ stau sĕ-'mi scoată ochii? Nu, pentru așa ceva n'am avut plăcere! De aceea m'am rugat de dl Metropolit, sĕ mĕ lase cu tine, că în țeara cea nouă sĕ mai vezi încă vre-o față cunoscută, când te va apuca dorul de casă!«

»Oare te va apuca, Anunțiata?« o întrebă soțul ei zimbind.

»Eu cred că nu«, rĕspunse ea uitându-se plină de iubire, »până-ce inima ta îmi va fi patria!«

*

În odăile private ale curții papilor, era deja sgomot, deși era încă de dimineață. Acele raze, cari au strălucit pe fața frumoasă a Anunțiatei, strălucesc acuma pe pĕrul cel cărunt al Papei, care cu mare luare aminte asculta înștiințările Metropolitului Francesco.

»Iți mulțumesc, iubitul meu fiu«, zise Papa după ce a sfîrșit, 'ți-a reușit cu mult mai mult de cât aș fi așteptat! Dar' asta am s'o mulțumesc numai firei tale prietenoase. M'aș foarte bucura, dacă ai cere dela mine ceva, ca sĕ-'ți pot dovedì în chipul acesta iubirea mea.

»Apoi Sfințiâia Ta, aș avè ceva de spus«, zise Metropolitul îngenunchind înaintea Papei. Te rog sĕ mĕ descarci de sarcina de Metropolit, căci cu câteva ciasuri mai nainte, se înțelege silit — am greșit contra sfintei bisericì!«

Pe fața liniștită a Papei se vĕzu o mirare. »Ridică-te, Francesco!« zise el cu fața neschimbată! — »Unui dintre cei mai credincioși ai bisericii noastre, nu-'i pot crede, că poate greși contra legilor bisericești.«

»Sfințiia Ta«, rĕspunse Metropolitul încet, dar' hotărît, »cu câteva zile mai nainte am încheiat căsătoria nepoatei mele cu un protestant, și chiar în biserica mea sfântă.«

»Francesco, iubitul meu fiu!« rĕspunse Papa, »ca tu sĕ te fi hotărît la un astfel de lucru, trebue sĕ fi fost silit, spune-'mi cum s'a întêmplat aceasta!«

»Tinerii se iubiau foarte tare și nici unul nu a vrut sĕ se lase de celalalt, cu toate-că li-s'au pus multe pedeci, și în urmă nu li-au mai rĕmas decât ca ea sĕ-'și părăsească casa părintească, fără știrea părinților sei, și ca sĕ împedec o astfel de rușine pe casa noastră, am făcut ce 'mi-a dictat inima. El e un om de treabă și foarte vĕzut în patria lui. Timpul era scurt' căci altcum Te-aș fi încunoștiințat la timp, dar' ar fi trebuit sĕ afle mai mulți despre lucrul acesta, și ni-ar fi stricat apoi mult bisericii noastre!«

Papa privia în fața Metropolitului.

»Cine mai știe despre lucrul acesta, Francesco?«

»Nimenea, Sfinția Ta, decât secretarul meu, dar' de pe partea lui sûnt liniștit, el tace până la moarte. Ear' mărturiile celelalte au însoțit părechea cea tinĕră în patria lui, și și din partea aceasta putem fi liniștiți!«

»Bine, fiul meu!« zise Papa, »e și de lipsă sĕ nu afle nimenea despre aceasta. Eu te las sfinților de a te pedepsì, ear' ce pot eu zice este: Doresc sĕ trăești mulți, mulți ani spre bucuria noastră!«

Papa îi dădù mâna, pe care Metropolitul o sărută, și plecà.

Când ușa se închise după el, trecù un zimbet peste fața Papei.

»Bunule Francesco! De astă-dată te-a părăsit capul. Știu doară ce tare ții la biserica noastră!«

Cinci ani au trecut, Metropolitul Francesco este acum Cardinal!

Între el și Anunțiata s'au schimbat câte o epistolă; și odată a avut nădejde s'o strîngă ear' în brațe pe draga lui, care încă tot îi stăpânia inima.

Locuința și mobilele cele vechi nu s'au schimbat, nici divanul cel vechiu, pe care ședea de atâtea-ori Anunțiata, dar' mai presus de toate era Metropolitul același ca mai nainte.

Cum stătea el așa plecat în scaunul de griji, se vedea că timpul n'a putut șterge nimic din bândeța și bunătatea feței lui Pe pĕrul cel întunecat mitra de catifea violetă îi stătea așa de bine. Și mâna lui albă, care luneca pe hârtie, era încă tot așa albă și fără crețe ca în seara aceea, când luneca peste pĕrul cel bogat al Anunțiatei...

Ușa se deschise încet, dar' el nu privì într'acolo, — va fi negreșit secretarul lui; vine sĕ-'i cetească epistolele.

Ceva luminos, ușor sbură prin odaie, tocmai ca și razele soarelui, și în clipa următoare o buclă neagră îi căzù peste umeri, și două brațe moi îi încunjurară gâtul!

»Unchiule Francesco!...«

Ea în fericirea ei nu 'l-a uitat — așa îi spuneau ochii ei plini de iubire, și lacrimile de fericire ce curgeau peste fața ei palidă, ear' el tocmai ca și atunci o conduse la divanul vechiu, îi cuprinse mânile ei și îi trecù încet degetele peste pĕrul frumos, ca-și-când încă tot nu ar putea crede că ea este earăși lângă el.

»Am trebuit sĕ te vĕd întâia-dată singură, scumpul meu Unchiu«, zise ea sărutându-'i mânile. »O, închipue-'ți numai, ce fericită sûnt acuma, că pot fi eară în apropierea ta! Pot veni în fiecare zi la tine, că Arnold eară este trimis aici din partea guvernului, și el 'mi-a spus, că lucrul ce-'l are aici, cere mult timp, și așa vom sta ani poate, până va sfîrși. — Vină cu noi! Arnold așteaptă afară în trăsură, ear' Antonia cu micul meu Francesco de-abea așteaptă sĕ vadă pe mult iubitul Unchiu, ca împreună sĕ mergem la ai mei acasă«.

In câteva minute toți erau în trăsură, mergênd spre casa ei părintească.

Anii au vindecat inimile, iubirea cea veche earăși vieţuia într'însele, și dorul după iubita lor copilă era mare.

»Vină în curênd, vină în curênd«, 'i-a scris mama ei. »Vei fi bine venită, și earăși vei afla în inimile noastre iubirea cea veche, chiar și la bună-ta«.....

Și a venit Anunțiata. Trăsura se opri înaintea casei și ea urcà treptele la brațul cardinalului.

Lacrimi de fericire și bucurie curgeau peste fețele tuturor, și chiar bĕtrâna doamnă își desfăcù brațele, — nu numai ei, ci și ginerelui seu și strănepotului ei, deși era un eretic mic.

Dar' ea acuma nu sĕ mai gândea la acesta, ci da mulțumită lui D-zeu, că iubita tuturor e earăși acasă, frumoasă și fericită, și asta o făcea sĕ uite toate-toate.

Acestora tuturor, pe cari »Tribuna« îi prigonia și batjocurea urît și nu le dădea cuvênt, li-a dat *„Revista Orăștiei“* putința de a-'și spune părerea, căci prea era rușinos ca atâția oameni din șirurile întâie ale luptătorilor naționali, să nu afle o foaie ce să le facă și lor loc să vorbească. *In slujba acestora s'a pus „Revista Orăstiei“,* și fiind-că acestora a slugit, ea e numită azi de *„Tribuna“* — *„slugitoare a trădătorilor“!*

Scoatem din șirul celor numiți mai sus pe dl Eugen Brote, pe care nu-'l scusăm.

Incolo, respingem cu indignare dela noi și dela adresa celor numiți, cari au aflat ospitalitate în coloanele *„Revistei Orăstiei“,* cuvêntul greu și negru ce ni-s'a aruncat de cutare redactor nesocotit, ca să nu-'i zicem smintit, al »Tribunei«, ce nu-'și dă seama de greutatea cuvintelor ce folosește!

Și numai de dragul *păcii, de care avem atâta lipsă,* înădușim încă în noi isbucnirea la care am fi îndreptățiți, în urma acestui atac păcătos asupra numelui nostru bun și al domnilor înșirați mai sus, cu cari noi am mers în crisă.

Ținuta „Tribunei“.

Avênd recunoașterea d-lui Brote, publicată de noi, declarația osânditoare a d-lui Dr. Lucaciu, lăpădările noastre de a spriginì o astfel de schimbare în politică, »Tribuna« acum era într'o stare foarte prielnică și ușoară. N'avea decât să facă un apel către marele numĕr de soldați buni eșiți oare-cum din șiruri, tinzêndu-le mână de frăție și chemându-'i ear' să între în șirurile slăbite, să lucreze în comun mai departe, și poate nu-'i era greu să ajungă acest lucru. Ce fac însĕ »înțelepții« ei redactori și inspiratori? Chiar acum pornesc o ploaie mai crâncenă de batjocuri și înjurături asupra atâtor soldați buni, ocărĕsc pe Lucaciu, cerêndu-'i înjosire, murdăresc pe Mangra, îi face »trădători« și pe ei și pe noi, — *par'că anume ca să zădărnicească putința de conlucrare a acestora și apropierea lor!*

Ear' după ce 'i-a batjocurit așa pe toți, vine și, cât de voe bună, cât de silă, scoasă din unghet prin întrebarea noastră *„Când și ce?“* făgăduește așa cam cu gura jumĕtate, că o să facă ceva totuși, dar' declară din capul locului că — milleniul ne află foarte *nepregătiți!* Pentru asta, »firește«, *noi* să purtăm vina, nu cei-ce erau chemați să cârmuiască lucrarea, dar' n'au lucrat.

Ultim cuvênt.

Mai mulți cetitori ni-au pus întrebarea, de ce nu răspundem atacurilor și batjocurilor »Tribunei«? Răspundem: Pentru-că domnii aceia caută par'că cu lumina cearta, și zgândără, ca nelucrând nimic ori prea puțin, să poată la urmă zice: n'am putut, că a trebuit să ne certăm cu cutari și cutari și cutari. De aceea am dat de astă-dată acest răspuns, voind să scoatem la iveală rĕutatea în purtarea lor, după acestea însĕ vom reîntra în tăcerea noastră față de atacurile lor, căci nu acum e vremea! Acum e timp de lucrare, și numai cei-ce nu vor să lucreze, caută ceartă.

Știri politice.

Regele *Carol I.* al României, fiind în timpul din urmă cevași bolnav, va pleca, mâne, Duminecă, împreună cu Regina, în străinătate, anume la Abazzia, la scălzi. În drumul seu se va oprì la Viena, unde va avea o întâlnire cu M. S. Împĕratul și Regele nostru, apoi și cu Împĕratul Germaniei. E vorbă că să se statornicească rolul României către alianța triplă.

—

Când cu perderea Italienilor în Africa, dieta Țerii Românești a trimis celei italiene o scrisoare călduroasă și binevoitoare, în care își arată părerile de rĕu pentru națiunea-soră, în urma nenorocirii ce a ajuns-o.

Dieta italiană a hotărît acum să trimită celei române o scrisoare de mulțumită pentru bunăvoința arĕtată.

—

Schimbarea legii electorale în Austria e azi-mâne fapt împlinit. La îmbunătățirile de care am făcut pomenire, adaugem încă una: În noul plan de lege se propune să se dee drept de alegĕtor, *chiar și slugilor, carc locuesc și să hrănesc la stăpânul lor!* La noi în Ungaria ești om de sine, plătești dare curată 4—5 fl. (și asta nu e puțin) și *tot n'ai drept,* dacă nu plătești 7—8 fl.

—

Bánffy cearcă să bage zizanie între naționalități. Umblă să momească pe Sêrbi. A poftit la Pesta pe mai mulți fruntași ai lor la o consfătuire, pe Joi în 26 Martie, și o să le facă făgăduințe și o să-'i poarte cu vorba, doar' nu fac nimic contra lor de milleniu! Să nădĕjduim, că nu-'și va ajunge scopul.

CORESPONDENȚĂ

O bancă înfloritoare.

Zarand, 20 Martie n. 1896.

Onorată Redacțiune,

În 15 Martie n. a c. s'a ținut aici adunarea generală a societății *„Crișana“* din Brad.

Abia în al V-lea an al vieții sale, »Crișana« arată fructe frumoase. Pe lângă un capital modest, abia peste 20.000 fl., mulțumită conducerii sale bune și sigure, se bucură de un credit însemnat, avênd depuneri cu sfîrșitul a. 1895: *104.513 fl, 58 cr.* An de an a înaintat în toate privințele. Fondul de reservă s'a urcat la 9625 fl. 13 cr. și *profitul curat pe 1895 e 7502 fl. 28 cr., aproape cu 3000 fl. mai mare ca în 1894.* Ridicarea aceasta însemnată vine parte mare de acolo, că funcționarii s'au mulțumit și se mulțumesc cu plăți de tot neînsemnate, bucurându-se dacă se poate ajunge scopul umanitar, ce-'l are societatea.

Din venitul curat (pe 1895) adunarea la propunerea consiliului administrativ, *a împărțit* ***905 fl. spre scopuri de binefacere,*** și anume: la fondul gimnasiului din Brad 500 fl., bisericii gr.-or. din Brad, pentru școală 200 fl., ajutoare la 4 elevi dela gimnasiul român din Brad 100 fl., pentru unelte la unele școale gr.-or. din tractul Zarand 50 fl., bisericii gr.-or. din Peștera 20 fl., spre alte scopuri de binefacere 35 florini.

Toate au mers în bună rînduială. Mai ales propunerile, privitoare la ajutorarea așezemintelor culturale, au fost prímite cu însuflețire nobilă!

Ca se fim acurați ar trebuì să mai pomenim, că »trifoiul«, sau mai bine nimerit: *mătrăguna* Zarandului 'și-a ridicat puțin capul și de astă-dată. Numai cât lumea a înaintat, are mijloace pentru toate buruienile..

*

În *Băița* încă se vorbește de întemeierea unei bănci. Un apotecar și un negustător, *amêndoi străini poporului nostru*, vreau să încerce stoarcerea celor ușor crezĕtori. *Jumĕtate din numerul acțiilor vreau să le țină pe seama lor, ca să facă ce vreau cu societatea.* Conducĕtorii poporului să fie la postul lor, mai ales dnii preoți! Măcesul să nu se întindă în grădina noastră.

Oargă.

Un răspuns.

Drept apĕrare față de cele publicate despre d-sa în corespondența din numĕrul 10 al »*Revistei Orăștiei*«, dl notar *Adam Lazar* din Șoimuș, ne trimite scrisoarea următoare:

Dl paroch din Fornadia, Petru Câmpean, voește a demasca persoana subscrisului, fără a știi datorințele mele complicate, ce am a suporta, îndoindu-se despre ținuta mea românească, și că aș fi cu priceperea recerută în sfera activității mele. Toate sûnt simplu neadevĕruri.

Este un neadevĕr, că aș fi zis că nu simțesc românește. Ceea-ce privește cununiile sûnt restrîns ordinelor mai înalte, pe cari dumnealui nici pe departe nu le poate cunoaște. *Ce s'ar fi întêmplat cu vre-un diurn,* ca unui privat ce am servit afară de activitatea mea de matriculant, este o excepție. D. e. s'a insinuat cu 18 zile înainte, dar' documentul publicării, ce e cel mai necesar la încheierea actului civil primarul comunal, — sau recerutele documente nu au fost.

Adam Lazar,
fecior de crîsnic și notar cercual.

Încolo apoi, în câteva șire, dl notar Lazar dă lecții de *morală* dlui preot Câmpean, lecții rĕu gândite și pătimaș puse pe hârtíe, pentru ce nici nu le publicăm.

Lucrul de căpetenie e în rĕspunsul d-sale partea asta din urmă, publicată, privitor la învinuirea cu luarea de bani dela părechile de căsătoriți. Ear' acest rĕspuns al dlui notar, e departe de-a fi mulțumitor, ori d-sale măcar folositor.

Dînsul *recunoaște, că a primit dela părechi de miri, bani,* dar' încearcă a o sucì pe coarda, că 'i-a primit în afară de slujbă oare-cum! Dar' d-ta nu ești doar matriculant numai până ai chinga peste piept, d-le notar! Ori așa o înțelegi? Și apoi la aceea de ce nu dai rĕspuns:

De ce ai respins pe o pereche de miri **de trei-ori,** până-ce a întrevenit preotul să le închei contractul?

Aceasta e o curată *batjocură și o șicanare, chinuire, a poporului,* contra căreia ne ridicăm glasul cu toată tăria, ori-cine ar fi îndrăsnețul batjocoritor!

Pe poporul nostru de altă parte îl rugăm să nu se lase batjocorit în acest chip, să facă arătare contra acestor mici tirani, rea' nouĕ se ne scrie să-'i publicăm și să protestăm, ca să învețe omenie!

Nu rĕspunde apoi dl notar, că de ce a respins părechea de miri din Fornădie, deși se împliniseră zilele prescrise, pentru-că, după-cum spune dl preot, nu-'i duceau banii ce le cerea?

Noi știm, și să o știe și poporul nostru întreg, *că matriculanții n'au drept să iee plăți pentru slujba lor, căci au plată dela stat.* Omul plătește ce-i dator, *în timbrele ce se pun pe documente* și cari sûnt destul de scumpe și ele, — ceea-ce încolo se cere, *e cu nedrept, e jupuire!*

Protestăm în contra ăstui fel de umblare cu poporul!

NOUTĂȚI

Proteste. Aflăm că în contra hotărîrii luate în ședința de Marți a congregației, privitor la ședința millenară și în legătură cu ea și contra celorlalte hotărîri de mai nainte în aceeași afacere, se vor înainta din mai multe părți proteste de către Români. Însemnăm că la aceasta au drept: membrii congregației în întâia linie, ori au fost de față ori nu la adunarea care a adus hotărîrea, apoi *fie-care locuitor al comitatului,* bogat și sĕrac, bĕtrân și tinĕr! Timbre pe aceste proteste nu se pun, ci se înseamnă numai pe ele că »în cauze administrative«, și se trimit vicișpanului. Ar fi și la loc și frumos, să se înainteze cât mai multe astfel de proteste, căci e într'adevĕr rușine să se facă în mijlocul și în numele nostru atâta paradă cu milleniul unguresc, fără-ca noi să ne folosim de toate căile ce numai le putem, pentru a protesta și demonstra contra lor! Fiecare în cercul seu de lucrare și după putința sa, să-'și facă în privința aceasta datoria de Român, apărător al cinstei neamului seu!

*

Nu vreau! Ungurii umblă în ruptul capului să înduplece și statele vecine, să dee bilete scăzute ori chiar gratuite celor-ce vor să vie la Budapesta la exposiție. Se lățise vestea, că și direcția trenurilor din România ar fi primit să facă acest lucru. O telegramă mai nouă sosită din București desminte știrea, spunêndu că direcția căilor ferate române nu se arată aplicată spre aceasta. Lucrul însĕ nu e încă hotărît. Ne-am bucura când nu s'ar face acest hatîr al Ungurilor, de altfel nu ne vom spăria nici auzind că li-s'a făcut, căci nu credem să fie *Români* în România, cari de li-ai pune slobode toate trenurile la îndemână, ar venì la comedia din Budapesta!

*

Reuniunea rom. de cântări din Hațeg, și-a ținut la 23 Febr. n. adunarea sa generală, sub conducerea președintelui adhoc *I. Ianza,* după-ce fostul președinte a rĕposat. Adunarea 'și-a ales comitet nou în următorul chip: Președinte: *Nic. Nestor;* secretar: *Dr. G. Suciu;* econom: *Seb. Negru,* cassar: *Paul Oltean;* diriginte al reuniunii: *Corneliu Popovici;* membri de încredere: *Ambrosiu Bĕrsan* și *Teodor Fogaraș.*

*

Un oaspe binevoitor. *Pandolfi,* unul dintre cei mai cu vază deputați italieni, mare iubitor al Românilor, va merge în luna lui Aprilie în România, cercetând mai multe puncte în țeară, apoi va venì în Ardeal unde va sta aproape o lună.

*

Convocător. Adunarea generală a subreun. înv. gr.-or. din tractul protopresb. al Orăștiei prin acesta se convoacă pe Sâmbătă după sfintele Pași (30 Martie v. a. c.) la 9 oare a. m., în edificiul școalei conf. gr.-or. din Orăștie.

Obiectele de pertractat sûnt: 1. Deschiderea adun. gen. prin presidiu și raportul acestuia; — 2. Constatarea membrilor presenți; — 3. Raportul cassarului; — 4. Disertațiune; — 5. Tractat din Geografie cu an. III de școală; — 6. Tractat din comput cu începĕtorii; — 7. Tractat despre concentrațiune în obiectele de învĕțĕmênt; — 8. Propuneri și interpelări; — Cu o cale onorații membri ai acestei sub-reuniuni sûnt poftiți a-'și achita taxele restante și curente până la terminul indicat.

Orăștie, la 14 Martie 1896.

C. Baicu m. p., președinte. ***Ioan Fleșeriu*** m. p., not.

*

Însuflețirea lor. Academia ungurească, adunarea celor mai mari „învĕțați“ unguri, a pus două mari premii, unul pentru cea mai bună piesă teatrală ce s'ar scrie întru proslăvirea milleniului și al doilea pentru cea mai bună poesie ce se va scrie spre același scop. Terminul a fost destul de lung. Au și întrat multe lucrări, dar' academia, spre rușinea neamului seu, în o ședință, de curênd ținută, a declarat că toate lucrările sûnt atât de sterpe, de sĕci, că nici una nu e vrednică de premiu! Sĕracă nație „cavalerească“, cum te mai știi însufleți de marele tămbălău.

*

Alt semn de însuflețire. Toate orașele mai de dai Doamne din țeară, trimit la milleniu deputațiuni cu steaguri și comedii, să iee parte în numele lor, la banderiul ce va defila pe stradele Pestei la 8 Iunie. Orașul Pojon însĕ, a hotărît că el nu trimite pe nimeni la acel banderiu, că nu se îmbie nimenea!

*

Mulțumită. La concertul ținut în Hațeg în presceara anului nou, au binevoit a suprasolvi următorii domni: N. Nestor 1 fl., Dr. S. Moldovan 1 fl., N. Trimbițoniu 20 cr., K. Elekes 70 cr., Muzsnyai 2 fl. 20 cr., Szabo D. 70. cr., L. Pop 50 cr., Pietsch 1 fl., Cornea 20 cr., Schillinger 20 cr. —

Venitul întreg al serii a fost: 120 fl. 40 cr. Spesele 55 fl. 68 cr. A rĕmas deci un venit curat de *64 fl. 72 cr.*

Atât onoratul public care a binevoit a onora acel concert prin participarea sa, cât și dnii suprasolvitori numiți mai sus, primească pe această cale călduroase mulțumite din partea comitetului arangiator.

Cornel Popovici.

„Dușmanii nostri. Cine-'i ucigașul?“ este titula celui mai nou volum din »Biblioteca pentru toți« (Nr. 46). E scris de unul dintre cei mai cu duh scriitori români, de *Dr. Alecu Urechiă,* medic în București. Este o descriere a chipului în care se capĕtă boalele lipicioase. Eată cum începe dl Urechiă:

»Te duci să-'ți vezi prietenul bolnav de scarlatină, și peste câteva zile cazi tu bolnav de această boală, bei un păhar de apă, de apă de Dâmboviță, ca să te rĕcorești, și ferbințelele lingoarei te apucă; lucrezi în aceeași cancelarie cu un coleg ofticos, și te pomenești că scuipi și tu sânge, dai bună ziua unui om suferind de influență, și el îți dă boala sa; sărută pe tanti — tanti are guturaiu — și a doua zi strănuți de se cutremură geamurile: îți plimbi copilul în birje, ca să iee aer, și copilul, în loc de aer, ia difteria. De ce? De ce în asemenea împrejurări ne-am îmbolnăvit de scarlatină, de lingoare, de difterie? Cum se face, că odaia prietenului ni-a dat scarlatina; apa Dâmboviței lingoarea; trăsura publică difteria, și așa mai încolo?«

Și la aceste întrebări istețul doctor Urechiă îți dă lămuriri depline, întemeiate pe bune cunoștințe doftoricești, și anume într'un chip luminos și cu totului tot ușor de înțeles și pentru cei fără cunoștințe medicale. Dar' să cetești cărți de medicină, pentru mulți e ceva grozav, plictisitor. Să nu creadă însĕ cineva acest lucru despre cartea dlui Urechiă. Dînsul îți vorbește despre toate într'un chip atât de vesel și presărat cu glume reușite, că par'că îți spune cele mai de haz bazme, de să-'l tot asculți. Când la urmă te trezești cu o mulțime de cunoștințe, ce nu le-ai avut, primite în chip plăcut de nici nu știi cum!

POSTA REDACȚIEI.

Dlor preoți *I. S. în M. și V. S. în L.* Până la încheiarea foii nu ni-s'a trimis promisul protest. De aceea n'a apărut, dar' vĕ rugăm lucrați.

Dlui *I. P.* în *P.* Îmbulziți foarte de material, a trebuit s'o amînăm până în cel viitor. Va apare însĕ negreșit.

Dlui *N. Flusturan, Brașov.* Vi-am trimis foaia. Nu știm de-o primiți ori ba, neavênd însemnată strada.

Pentru redacție responsabil: **Ioan M. Corvin.**

LOTERIE.

Tragerea din 14 Februarie st. n.

Budapesta: 48 61 82 31 49

Tragerea din 21 Martie st. n.

Timișoara: 30 71 27 68 3

Tragerea din 18 Martie st. n.

Sibiiu: 56 72 27 7 80

CALINDARUL SEPTEMÂNEI

dela 17—23 Mart. st. v.

Zilele	Călindarul vechiu	Călindarul nou
Dum. 6-a în Post, toate ale Prasnicului.		
Dum.	17 (†) **Floriile**	29 (†) **Floriile**
Luni	18 P. Chiril Arch. Iers.	30 Cuirin
Marți	19 M. Hris. și Darie	31 Balbina
Merc.	20 PP. uci și în M. S. Sava	1 **Apr.** Hugo
Joi	21 (†) **Joia mare**	2 **Joia verde**
Vineri	22 (†) **Vinerea Patim.**	3 Vin. Patim.
Sâmb.	23 Cuv. Nicon	4 Isidor

Representanța Primei societăți Vieneze de asigurare de sticlărie.

Jucării, Lampe, Lumini și Petroleu.

Rame de fereștl, Icoane sfinte și Oglinzi.

Am onoare a ve încunoștiința, că am deschis aici în casele D-nei Eleonora Kaess **(Strada-Târgului Nr. 5)** sub firma mea împrotocolată

C. WALLEPAGI

o prăvalie de sticlărie, chipuri, porcellană și mafă de collonie.

Fiind nisuința mea de a servì musterii mei solid și după dorință, îmi permit a atrage atențiunea onoratului public cu deosebire asupra depositului meu bogat sortat în marfă de sticle și porcelană necesară pentru casă și cuină, ce o primesc din fabricele cele mai mari precum și marfă de colonie, ce o țin calitatea cea mai bună.

Totodată ve notific cu toată stima, că primesc efectuirea de sticlărit și de incadrat (a pune în rame) cu prețurile cele mai eftine și în timpul cel mai scurt.

Asigurându-ve de servițiu solid și prompt pe lângă prețuri eftine, îmi iau voie a ve cere binevoitorul sucurs și sprigin — și semnez

Cu stimă

C. WALLEPAGI.

(313) 11—15

Requisite de mâncare și mărfuri de argint de Chma.

Prăvălie de închiriat.

Negustoria mixtă, bine arangiată și cu toate drepturile provĕzută

a lui

ADAM IRHAȘ

din Băița (H. Boicza) **se dă spre închiriat**, dimpreună cu o *casă*, un *magazin*, o *pivniță* și o *bucătărie*.

Doritorii se se adreseze la subscrisul direct:

Cu toată stimă

Adam Irhaș

comerciant în Băița (H. Boicza.)

(314) 4—5

Saci sĕ primesc înderept numai în stare bună!

Făina se vinde în sacl de 75 klic.

Prima moară de aburi în Orăștie

a lui

Rudolf Kaess.

(315) 19—48

La vênzare, sacii se dau gratis!

Recomandă onoratului public și cu deosebire **comecianților din provincie** spre vênzare:

Făină de pâne și aluaturi

în totdeauna **proaspetă, excelentă** și **eftnă** în saci și produsă esclusiv din grâu de Tisa cu prețurile mai jos indicate.

Nrul:	Gries	0	1	2	3	4	5	6	7	8
75 Kl.	13.20	9.53	9.—	8.55	8.25	7.95	7.65	7.20	6.30	5.55

Sacii cei mari sĕ rescumpără cu 20 cr.

Diplomă de onoare 1890.

„MINERVA“

Medalie de aur 1894.

(316)

Institut tipografic, societate pe acții

în Orăștie (Szászváros).

Fundată în anul 1888. Fundată în anul 1888.

OPURI și BROȘURI

PLACATE

Bilete de logodnă și cununie

Carte și epistole.

Couverte în toată mărimea

NOTE

Circulare și prel-curenturi.

„REVISTA ORĂȘTIEI“

Apare în fiecare Sâmbătă.

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe 1 an 3 fl., — pe ½ 1 fl. 50 cr., pe patru luni 1 fl.

ABONAMENTELE SUNT A SE FACE LA:

„Minerva“ institut tipografic în Orăștie (Szászváros).

BILETE de VISITĂ

după plac și cerere.

Registre și imprimate

pentru toate speciile de serviciuri.

Bilanțuri, Compturi, Adrese și Anunțuri.

Tipărituri de tot felul pentru **BĂNCILE ROMÂNEȘTI.**

Comande din afară se efectuesc epede.

Aceasta tipografie este provezută cu cele mai bune mijloace technice și fiind bine asortată cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne, este pusă în posițiune de a putè executa ori-ce comande prompt și cu acurateță.

Prețurile **cele mai moderate**

»Minerva« institut tipografic, societate pe acții. Pentru tipar responsabil: Petru P. Barițiu.